18/02/2023

Βιέννη: Ο Κρήτης Ευγένιος προσευχήθηκε στην Παναγία του Χάνδακα – Αίτημα για την επιστροφή της

Οικουμενικό Πατριαρχείο / Αρχιεπισκοπή Κρήτης

Ο Αρχιεπίσκοπος Κρήτης κ. Ευγένιος πραγματοποίησε επίσημη επίσκεψη στη Βιέννη από τις 13 έως 18 Φεβρουαρίου 2023.

Στην πρωτεύουσα της Αυστρίας συναντήθηκε με τον κρητικό **Μητροπολίτη Αυστρίας κ. Αρσένιο,** με τον οποίο και επισκέφθηκαν τον Καθολικό Ναό του **Αρχαγγέλου Μιχαήλ** (Michaelerkirche) Βιέννης, όπου φυλάσσεται η Ιερή Εικόνα της λεγομένης «Maria di Candia», της ***«Παναγίας του Χάνδακα».***

Η εικόνα στη **Βενετοκρατούμενη Κρήτη** φυλασσόταν στον Ιερό Ναό του **Αγίου Νικολάου των Τσαγγάρων** (υποδηματοποιών) μέχρι και τον Κρητικό Πόλεμο.

Ενώπιον της Εικόνος ο **Αρχιεπίσκοπος Κρήτης κ.Ευγένιος** τέλεσε Ιερά Παράκληση. Σύμφωνα με πληροφορίες έκανε τις δέουσες ενέργειες για την επιστροφή της.

Η ιστορία της εικόνας

Η παράδοση αναφέρει ότι η εικόνα ήταν έργο του **Ευαγγελιστή Λουκά** κι είχε σταλεί στην Κρήτη από την **Κωνσταντινούπολη** προκειμένου να σωθεί από το διωγμό στη διάρκεια της Εικονομαχίας και υπήρχε στο ναό του **Αγίου Τίτου,** στον **Χάνδακα,** έδρα της Αρχιεπισκοπής των **Λατίνων** κατά την Ενετοκρατία.

Σ’ όλη αυτή τη μακρά περίοδο θεωρείτο σύμβολο συμφιλίωσης ανάμεσα στους **Βενετσιάνους** και στους ντόπιους **Ορθοδόξους**, καθώς μετά από μια από τις πολλές επαναστάσεις των κατοίκων της Κάνδιας οι αρχηγοί των τελευταίων, όταν συνθηκολόγησαν με τον Δούκα, του παρέδωσαν την εικόνα αφού έδωσαν πάνω σ’ αυτήν όρκο πίστης και υποταγής στη Γαληνοτάτη. Για το λόγο αυτό, ερμηνεύουν μερικοί ιστορικοί, πήρε την ονομασία **Μεσοπαντίτισσα**, δηλαδή Μεσίτρια. Κατ’ άλλους, όμως, η ονομασία δόθηκε επειδή η εικόνα βρισκόταν στον Άγιο Τίτο, στη «μέσα πάντα» του Χάνδακα.

Η εικόνα, που θεωρούταν θαυματουργή, ήταν επί αιώνες το θρησκευτικό σύμβολο της πόλης. Μετά το 1379 γινόταν λιτανεία της κάθε Τρίτη αλλά και στις μεγάλες εορτές, ενώ την περιφορά της στους δρόμους και τις εκκλησίες της πολιτείας ακολουθούσε και παρακολουθούσε πλήθος πιστών, **Λατίνων και Ορθοδόξων.**

Οι πρωτοπαπάδες, μάλιστα, των Ορθοδόξων συμμετείχαν υποχρεωτικά στις λιτανείες και απείχαν μόνο με ειδική άδεια του Δούκα. Σε διαφορετική περίπτωση απουσίας τους πλήρωναν χρηματικό πρόστιμο. Ενδεικτικό του γεγονότος ότι η εικόνα θεωρείτο θαυματουργή είναι ότι κατά τη διάρκεια της τελικής φάσης της πολιορκίας ο Αρχιστράτηγος **Φραντζέσκο Μοροζίνι** είχε αποτυπώσει στο λάβαρό του και την **Παναγία τη Μεσοπαντίτισσα,** μαζί με τον Εσταυρωμένο, τον **Άγιο Τίτο** και το σύμβολο της Βενετίας, τον φτερωτό Λέοντα. Το **λάβαρο του Μοροζίνι** υπάρχει σήμερα στο μουσείο **Κορρέρ της Βενετίας**.

Οι τακτικές λιτανείες με την περιφορά της εικόνας συνεχίστηκαν και στη διάρκεια της πολιορκίας. Σ’ αυτήν προσεύχονταν οι κάτοικοι του **Χάνδακα** για να τους βοηθήσει ν’ αντέξουν.

Η μεταφορά στη Βενετία

Η εικόνα τοποθετήθηκε στη **“Santa Maria della Salute”**, στις 21 Νοεμβρίου 1670, ημέρα των **Εισοδίων της Θεοτόκου**. Η πληροφορία επιβεβαιώνεται από το πρακτικό που συνέταξε ο σκευοφύλακας του ναού, ο οποίος την παρέλαβε μία ημέρα νωρίτερα από τον αντίστοιχο του ναού του **Αγίου Μάρκου**, όπου αρχικά είχε μεταφερθεί. Στο πρακτικό υπάρχει αναλυτική περιγραφή της εικόνας που ήταν επενδυμένη με πλούσια αναθήματα. Το μεγαλύτερο μέρος της **Παναγίας** και του **Θείου Βρέφους** ήταν επενδυμένο από πλάκες χρυσού. Σ’ ένα από τα επίσης χρυσά φωτοστέφανα υπήρχε ο θυρεός του **Μοροζίνι**. Η επιφάνεια της εικόνας έφερε

δεκάδες πολύτιμα αντικείμενα, τα οποία σταδιακά τοποθετήθηκαν σ’ αυτή κατά τη διάρκεια της έκθεσης της στο ναό του Αγίου Τίτου και των λιτανειών στους **δρόμους του Χάνδακα.**

Οι Βενετοί και σήμερα τιμούν με λαμπρές εκδηλώσεις την εικόνα, στις 21 Νοεμβρίου.

Ο ναός **Della Salute** είναι ο περίφημος **“Santa Maria della Salute”**, που στην κυριολεκτική του μετάφραση σημαίνει *«Παναγία της Υγείας»*. Άρχισε να κτίζεται το 1631 και είχε αφιερωθεί στην **Παναγία** ως ευχαριστήρια προσφορά μετά τη μεγάλη επιδημία πανούκλας που κόστισε τη ζωή 60.000 ανθρώπων μόνο στη **Βενετία**. Δεν αποδίδομε στα ελληνικά την ονομασία του ναού, στον οποίο παραμένει η εικόνα, καθώς μια μετάφραση θα ήταν αδόκιμη.

Έκτοτε, κάθε χρόνο, στις 21 Νοεμβρίου, τιμάται με ξεχωριστή λαμπρότητα. Σημειώνουμε ότι η μνήμη της **Παναγίας της Μεσοπαντίτισσας** γιορτάζεται στις 13 Ιανουαρίου, στο παρεκκλήσι του **Αγίου Τίτο**υ, όπου είναι το αφιέρωμά της.

Διαβάστε επίσης:

Στην Αυστρία για την εικόνα της Παναγίας του Χάνδακα ο Αρχιεπίσκοπος Κρήτης